

AKTIVITETER FRA FAFO

LOs tillitsvalgtpanel om innleie av arbeidskraft: Én av fire kjenner til uakseptable vilkår. Drøyt 40 prosent av de tillitsvalgte i LO-forbundene har erfaring med innleid arbeidskraft på sin arbeidsplass. Én av fire har kjennskap til uakseptable lønns- og arbeidsvilkår for innleid arbeidskraft. Lavere lønn og lengre arbeidstid er, ikke uventet, de mest framtrepende bruddene. Dette kommer fram i den aller første undersøkelsen fra LOs tillitsvalgtpanel, med svar fra over 2500 tillitsvalgte. Notatet er forfattet av Fafo-forskerne Rolf K. Andersen, Kristine Nergaard og Anne Mette Ødegård på oppdrag fra LO. (Arbeidslivet.no, 16.10.12) [Les mer](#) Last ned Fafo-notat 2012:12: [Bruk av innleid arbeidskraft](#)

Innleieboom i arbeidslivet. Innleie av arbeidere gjennom vikarbyråer har satt sinnene i kok blant mange i fagbevegelsen. Blant kritikerne blir det hevdet at utstrakt innleie av ansatte fører til sosial dumping. I en ny rundspørring blant tusenvis av tillitsvalgte i LO kommer det fram at hele 41 prosent har erfaringer med innleie fra vikarbyråer. - Jeg synes det er høyt at én av fire oppdager uakseptable lønns- og arbeidsvilkår blant innleide. Når de fleste sier at lønnsvilkår er hovedankepunkt gir det et perspektiv, sier Fafo-forsker Rolf K. Andersen. (Klassekampen, 16.10.12) [Les mer](#) Se også: [En av fire tillitsvalgte vet som sosial dumping](#) (LO-Aktuelt, 16.10.12) [Fortsetter kampen mot midlertidige ansettelser](#) (Arbeiderpartiet, 16.10.12)

LO-leder reagerer på innleiepraksis. Drøyt 40 prosent av LOs tillitsvalgtpanel har erfaring med innleie på sin arbeidsplass. Svarene avslører også at innleie i betydelig grad brukes for å dekke et permanent behov for økt grunnbemanning og i stedet for å ansette flere fast. Dette er neppe i tråd med lovverket i alle tilfellene, slår både Fafo og LO-lederen fast. – At arbeidsgiver dekker opp for sykdom eller annet fravær, eller for å ta topper i produksjonen, er helt ordinært. Men i utgangspunktet er det ikke lov å leie inn for å dekke et permanent behov for økt grunnbemanning, slik mange svarer, sier Fafo-forsker Rolf Andersen. LOs tillitsvalgtpanel ble presentert i dag under høstens første «Politikk til frokost» i regi av LO. (Vestby Avis / ANB, 16.10.12) [Les mer](#)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE**ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING**[Temaside om allmenngjøring](#)

Arbeidstilsynet skal føre tilsyn med lønns- og arbeidsvilkår i det offentlige. Arbeidstilsynet får nå i oppgave å føre tilsyn med at arbeidstakere som jobber for det offentlige har lønns- og arbeidsvilkår i tråd med tariffavtaler eller allmenngjøringsvedtak. Forslaget ble lagt fram for Stortinget i en lovproposisjon 12. oktober (Arbeidsdepartementet, 12.10.12). [Les pressemeldingen fra departementet](#)

LO krever fortsatt allmenngjøring. Fire bransjer trenger fortsatt et lønnsgulv for å hindre sosial dumping. LO ber den statlige Tariffnemnda om at fire større bransjer fortsatt skal ha et lovbestemt lønnsgulv, ved at tariffavtalene allmenngjøres. Dette gulvet skal gjelde for alle ansatte i de fire næringene (bygg, skips- og verftsindustri, jordbruks- og gartnerinæringen og renhold), uavhengig av om det er tariffavtale i bedriftene (Magasinet for fagorganiserte, 09.10.12). [Les mer](#)

Saker om sosial dumping

- Små fiskefirmaer er verst på å utnytte utenlandske arbeidere. Utenlandske arbeidere utsettes for sosial dumping i små fiskefirmaer, mener fiskeriansvarlig hos LO-forbund. I hele sytti prosent av kontrollene fra Arbeidstilsynet er det brudd på reglene for helse, sikkerhet, boforhold, og lønn, der ansatte er innleid fra firma fra utlandet. (NRK Troms og Finnmark, 15.10.12) [Les mer](#)

- Klarer å stanse sosial dumping. - EØS-avtalen er ikke noe hinder i kampen mot sosial dumping i Norge, mener Truls Wickholm, stortingsrepresentant for Ap. Av Europameldingen går det fram at regjeringen «ønsker å bruke de muligheter Norge har til å påvirke regelverksutviklingen i EU/EØS og på Schengen-området.» (Dagsavisen, 15.10.12) [Les mer](#) Se også: [Norge skal bruke handlingsrom i EØS aktivt](#) (UD, 12.10.12) [Europameldingen](#)

Servicesenteret for utenlandske arbeidstakere i Oslo feirer 5 år. 15. oktober 2007 åpnet Servicesenteret for utenlandske arbeidstakere (SUA). De holdt da til i lokaler på Tøyen. I 2009 flyttet de inn i de nye lokalene til Skatt øst. Samme år åpnet SUA-senter også i Stavanger og Kirkenes. SUA er et samarbeidsprosjekt mellom Arbeidstilsynet, Politiet, Utlendingsdirektoratet og Skatteetaten. Servicesenteret i Oslo ledes av Lene S. Hagen (bildet). På dagens femårsmarkering presenterte Hagen resultater og erfaringer fra fem års drift. Deretter var det taler fra ledelsen i de fire etatene: Ingrid Finboe Svendsen, direktør for Arbeidstilsynet, Frode Forfang, UDI-direktør, Kristin Kvigne, konstituert avdelingsdirektør ved politifagavdelingen i Politidirektoratet og Svein Kristensen, Skattedirektør. (Fafø Østforum, 12.10.12) Les mer om [Servicesenteret for utenlandske arbeidstakere](#) Se også: - [Vi skal gjøre det enkelt å handle rett](#) (Skatteetaten, 12.10.12) - [Vårt samarbeid i SUA har styrket Arbeidstilsynets innsats mot sosial dumping](#) (Arbeidstilsynet, 12.10.12)

Leder: Utenlandsk arbeid. - Hittil har arbeidsinnvandringen bremsert den negative utviklingen med stadig færre yrkesaktive bak hver alderspensjonist. Men hvordan vil en befolkningsvekst som sprenger vårt erfaringsgrunnlag påvirke et raust velferdssystem? spør Moss Avis på lederplass. (12.10.12) [Les lederen](#)

Arbeidsinnvandrerne har lavere forbruk av økonomisk sosialhjelp. En analyse av utviklingen i antall mottakere av økonomisk sosialhjelp fra 2005 til 2011, viser at antall innvandrere som får økonomisk sosialhjelp har gått ned. Det skyldes i hovedsak at vi har hatt en høy arbeidsinnvandring, og at arbeidsinnvandrerne har lavere forbruk av økonomisk sosialhjelp enn både andre innvandrergupper og etniske nordmenn. (NAV, 12.10.12) [Les mer](#)

Leder: Sosial ulikhet. Økt arbeidskraft-import til Norge etter EØS-utvidelsen var tema da Fafos Jon Hippe og Civitas Kristin Clemet debatterte om økt sosial og økonomisk ulikhet. Hippe mente å kunne se begynnelsen på et todelt arbeidsmarked, der arbeidstakere med utenlandsk og annen etnisk bakgrunn, får kronisk dårligere betingelser enn arbeidstakere for øvrig. Clemet mente at økt sosial ulikhet fører til større likhet mellom land. Norge bidrar til å utjevne sosiale forskjeller på verdensbasis når folk fra Polen eller Romania kommer hit for å jobbe, sa hun. (Klassekampen, 11.10.12) [Les lederen](#)

Jobber fylles av innvandrere. Det siste året har innvandrere fylt sju av ti nye arbeidsplasser. Finansminister Sigbjørn Johnsen (Ap) venter vekst i innvandringen også i tiden fremover. – Det er et veldig stort behov for arbeidskraft i norsk økonomi, og det ville ikke vært mulig å få gjort alle de oppgavene og fått den veksten vi har fått uten den arbeidsinnvandringen, sier Johnsen til Dagens Næringsliv (Fri Fagbevegelse/ANB-NTB, 09.10.12). [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

Arbeidstilsynet satser tungt i utsatte næringer. De neste fire årene gjennomføres nasjonale tilsynssatsinger i renhold, helse- og sosial, bygg- og anlegg, overnatting og servering og transport. Dette er næringer der risikoen for skade, sykdom og utstøting er stor. Flere av næringene har også et stort og økende innslag av utenlandske arbeidstakere. Det er nødvendig å sikre at disse får informasjon på et språk de forstår. (Arbeidstilsynet, 18.10.12) [Les mer](#)
Se også Arbeidstilsynets [Strategisk plan 2013-2016](#)

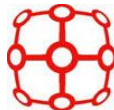
Vil avskaffe regionale verneombud. Høyres Torbjørn Røe Isaksen ønsker å avskaffe ordningen med regionale verneombud innen hotell, restaurant og renhold. Arbeidstilsynet ansetter denne høsten 12 regionale verneombud som skal kontrollere arbeidsmiljøet i de tre bransjene som preges av mange små og til dels useriøse bedrifter. Ombudene starter 1. mars, men vil ikke rekke å jobbe mange måneder hvis Høyre vinner valget. (Fri Fagbevegelse, 16.10.12) [Les mer](#)

Vil ikke kreve språkopplæring. Utenlandske arbeidere er overrepresentert på skadestatistikker. Arbeidstilsynet knytter deler av det til språkproblemer. Arbeidsdepartementet vil likevel ikke komme med krav om norskopplæring for bemanningsbransjen. Fellesforbundet mener at utleiefirmaer bør pålegges norskopplæring. - Jeg er usikker på om det er riktig å stille spesifikke krav her, mener Jan-Erik Støstad (Ap), statssekretær i Arbeidsdepartementet. (Arbeidsmanden, 16.10.12) [Les mer](#)

Utlendinger skades oftere – særlig innleide. Utenlandske arbeidstakere er 1,37 ganger mer skadeutsatt enn norske kollegaer. Verst er det innen bygg og anlegg, og blant innleide, viser rapport fra Arbeidstilsynet. De næringene med flest registrerte skader er bygg og anlegg (33 prosent), industrien (25 prosent) og i innleiefirmaer (14 prosent). Det er innen bygg og anlegg at Arbeidstilsynet finner den største forskjellen i risiko mellom norske og utenlandske arbeidere (Magasinet for fagorganiserte, 08.10.12). [Les mer](#) Last ned [rapporten fra Arbeidstilsynet](#)

Parat samarbeider med Spania. Fagforeningen Parat har innledet et samarbeid med den største spanske hovedorganisasjonen CCOO for å organisere Norwegians personell i Spania, og CCOO har allerede startet arbeidet med å forberede krav om tariffavtale. - Verken Norwegian eller andre arbeidsgivere skal kunne flytte produksjonen til andre land for å unngå å gi grunnleggende rettigheter til sine ansatte. Konkurransen i bransjen skal ikke skje på bekostning av de ansattes vilkår, sier Parats leder Hans-Erik Skjæggerud. (NRK / NTB, 10.10.12) [Les mer](#)

EL & IT Forbundet hjelper polske snekkere. I verftsindustrien på Vestlandet er det innleie for alle pengene for tiden. EL & IT Forbundets folk reiser rundt og gir polske elektrikere informasjon om norske overenskomster og arbeidsvilkår. Tomasz Rogala har fått med seg flere kolleger til møtet med EL & IT Forbundet i Strandebarm i Hardanger. Han legger imidlertid ikke skjul på at mange av kollegene er skeptiske. De er redde for å miste jobben og frykter at nettopp dette vil skje hvis de kontakter en fagforening (Nettverk, 08.10.12). [Les mer](#)

FLERE NYHETER finner du på [Fafø Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafø Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafø Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafø Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafø Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafø Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafø Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafø, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 [www.fafø.no](#)